

7131
15.03.2018

26104

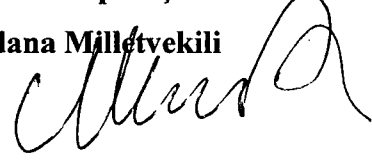
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Başbakan Sayın Binali YILIRIM tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.15.03.2018

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Grup Başkanvekili

Adana Milletvekili

Geçtiğimiz hafta Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın İslam'da güncellemeler gerektiği anlamına gelecek bazı ifadeleri üzerine Diyanet İşleri Başkanı bir açıklama yapmış olup açıklamasında ayrıca Alevilere yönelik *"Alevilerle Sünni kardeşlerimiz arasında hiçbir fark yoktur. Bütün Aleviler kendilerini Müslüman olarak tanımlarlar. Alevilik, İslam dışı gösterilmeye çalışılıyor. Buna zaten Alevi kardeşlerimiz karşı çıkıyor. Tüm Aleviler kendini Müslüman olarak tanımlar. Biz bütün vatandaşlarımıza hizmet götürme noktasında hareket ediyoruz. Kardeşlerimiz Cem evlerinde muhabbetlerini yapabilirler, namazların da kılmak istiyorlarsa kılsınlar. Müslümanların ibadet yeri camidir. Camiler hem Sünni hem Alevi'nin ibadet yeridir."* ifadelerini kullanmıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Diyanet işleri başkanı söz konusu açıklaması bağlamında Alevilerin ibadet yerlerini tanımlama hakkını ve yetkisini nereden almaktadır? Bir devlet memuru olan Diyanet işleri başkanının haddini aşan ve toplumda hali hazırda bulunan keskin fay

hatlarına bir yenisini eklemeye yol açacak nitelikteki bu ifadeleri hakkında bir soruşturma başlatacak mısınız?

- 2- Evrensel hukuk belgelerince güvence altına alınan en önemli haklardan birisi, **“ibadet etme özgürlüğü ve ibadet yeri kurma ve yaşatma hakkıdır”**. Anayasa’da devletin temel niteliklerinden birisi olarak belirtilen Laiklik ilkesi ve Evrensel İnanç Hürriyeti İlkeleri ve bağlamında Alevi yurttaşlarımızın “ibadet yeri kurma ve yaşatma hakkı” neden halen yasal bir güvenceye kavuşturulmamakta ve bu bağlamda Cemevleri neden halen ibadethane olarak kabul edilmemektedir? Bu engellemelerin gerek Anayasa’da gerek Uluslararası hukuk bağlamında karşılığı nedir? Cemevlerinin yasal zeminde bir statüye kavuşturulması ne zaman gerçekleşecektir?
- 3- “İbadet etme hakkı, bayram, yas ve diğer özel günlerin tatil edilmesi hakkını da içerir”. Türkiye’de resmî tatil uygulanan dinî bayramlar sadece Sünni Müslümanlar açısından öneme sahip Ramazan ve Kurban bayramlarıdır. Oysa Aleviler için önemli olan 12 İmam/Muharrem yas orucu ve Aşure Günü, Hızır orucu ve Hızır Bayramı, gibi özel gün ve bayramlar, Alevilerin inançlarıyla ilgili çeşitli etkinliklere katılarak inançlarını dışa vurma haklarını kullandıkları özel zamanlardan bazılarıdır. Özel günlerin, birey ve grup kimliğinin oluşumu ve gelişimi açısından taşıdıkları önemin yanı sıra, inancın yeni kuşaklara aktarımı açısından sahip oldukları yaşamsal önem de küçümsenemez. Bu bağlamda Alevi yurttaşlarımızın inançları gereği belli başlı kutsal günlerin “resmi tatil kapsamına alınmıyor oluşunun” Evrensel Hukuk ve Anayasa zemininde karşılığı nedir?
- 4- Alevilerin inançları gereği kutsal gördükleri günlerin resmi tatil kapsamına sokulması konusunda bir düzenleme ne zaman yapılacaktır?
- 5- 1925 yılında çıkarılan Tekke ve Zaviyeler kanunu kapsamında Alevilerin inanç önderleri arasında bulunan “Dedelik” kurumu kanunen yasaklanmış ve halen yasaklı durumdadır. Bir inancın inanç önderliği makamlarından birisinin kanunen yasaklı olmasının Evrensel hukuk ve Anayasal karşılığı nedir? Bu yasaklama ne zaman kaldırılacaktır?